

نتیجه چند روز تلاش در سیستان و بلوچستان برای درک ماهیت ناآرامی‌ها- بخش دوم

زابل جان؛ زیر خط فقر، روی خط آرامش

محمد مطاق
دبیر گروه گزارش

در موزه شهرسوخته زابل کاسه‌ای پنج هزار ساله هست با نقش خورشیدی در مرکز و چهار شعله خمیده که بعدها به چلیپا یا صلیب شکسته معروف شد و با گسترش مهرپرستی سر از اروپا درآورد. این چهار شعله به چهار عنصر حیات یعنی آب، خاک، باد و آتش اشاره دارد اما حالا پس از پنج هزار و چند صد سال، یکی از آن عناصر در زادگاه این اندیشه گم شده است؛ آب. آب که نباشد خاک و باد و آتش جایش را پر می‌کند. به زابل شهری که دریاچه هامونش را گم کرده است خوش آمده‌اید. اداره شیلات وسط این برهوت، غم‌انگیزترین چیزی است که دیده‌ام. اما چرا با این همه فقر و نابسامانی و تشنگی، این شهر در نقشه

ناآرامی‌های اخیر کشور وضعیت سفیدی داشت؟ حسین سنجرانی معاون استاندار سیستان و بلوچستان و فرماندار ویژه زابل در پاسخ به این سؤال اندکی سکوت می‌کند و با لبخندی تلخ می‌گوید: «اینجا منطقه‌ای است که انگور خیلی خوبی دارد و یاقوتی‌اش هم معروف است و این انگور از اینجا به سایر مناطق کشور رفته. به علاوه در منطقه سیستان انگور زودتر از همه جا به بار می‌نشیند اما در طول تاریخ هیچ گاه شنیده نشده کسی در زمینه تولید مشروب فعالیت می‌کند. بنابراین برای پاسخ این سؤال باید به ریشه‌های تاریخی مردم این منطقه رجوع کنیم. از قدیم اینجا به دارالولایه معروف بوده و مردم، همواره مردمی دین مدار بوده‌اند.

سیستانی‌ها قومی هستند که وقتی به دستور معاویه سب علی (ع) بر منابر رایج شد و هفتاد سال ادامه یافت، حاضر شدند چند برابر خراج بدهند اما برای دشنام لب نگشایند. زمان واقعه کربلا، مردم سیستان اولین مردمی بودند که به خون خواهی امام حسین (ع) علیه برادر این زیاد که اینجا حاکم بود قیام کردند. یعقوب لیث صفاری از همین قوم بود که با قیام خود علیه خلفای بغداد، ایران را دوباره یکپارچه کرد. سوزنا سردار بزرگ اشکانی که امپراطوری روم را شکست داد سیستانی بود. اساساً حوزه سیستان در طول تاریخ کارنامه درخشانی در حفظ یکپارچگی و تمامیت ارضی ایران داشته و دارد. لاید اینجا چیزی بوده که فردوسی سیستان را به عنوان لوکیشن شاهنامه انتخاب کرده. فرخی سیستانی

را مختل می‌کند، اما شیعه و سنی در کنار هم و در طول تاریخ اول به ایران و حفظ یکپارچگی ایران فکر کرده‌اند بعد به مشکلات خودشان. خیلی از قول‌های مسؤلان در طول سال‌های گذشته محقق نشده ولی مردم هنوز به نظام اعتماد دارند. مردم انتظار دارند با این همه جانفشانی و از خودگذشتگی مورد توجه قرار گیرند. اگر اعتراض نمی‌کنند از نجات‌شان است.»

در مورد هامون و تاثیر آن بر زندگی مردم می‌پرسم و اینکه فقر ناشی از بی‌آبی کاملاً در چهره شهر پیداست. سنجرانی می‌گوید: «زندگی مردم نابود شده، دامداری، کشاورزی و صید و صیادی همه وابسته به رود هیرمند و دریاچه هامون بوده و ۲۴ سال است که درگیر خشکسالی شده و دو سال تمام است که هیچ آبی از سمت افغانستان به این طرف نیامده. با این همه باز مردم صبوری می‌کنند. مردمی بسیار باهوش، با استعداد، با انگیزه و بسیار محروم. جمعیت ۵۰۰ هزار نفری منطقه سیستان پنج هزار نفر تحصیل‌کرده دکتری دارد که بخش بزرگی از آن در نقاط دیگر کشور مشغول به کار هستند. از آن طرف فقر، درد، رنج، بی‌برنامگی، درهم ریختگی، نابسامانی و... هم هست.»

می‌گویم اینجا با مردم کوچه و بازار دریاچه ناآرامی‌ها صحبت کرده‌ام، خیلی راحتی حرف می‌زند اما درباره وضع معیشت و حال و روز خودشان چیزی نمی‌گویند. آیا تا این اندازه آبروداری، افراطی نیست؟ می‌گوید: «مردم ما عادت کرده‌اند در شان را توی دل شان بریزند. با همین وضعیتی که شما توصیف می‌کنید دنبال این هستند که به کشور کمک کنند و آرامش برقرار شود نه اینکه بدتر به آن دامن بزنند. از اینکه دشمن شاد شود بدشان می‌آید. ما هم باید درد مردم را بشنویم و کاستی‌ها را قبول کنیم و برای حل کردنشان برنامه بریزیم. واقعاً شأن مردم خیلی بالاتر از اینهاست.»

با خودم فکر می‌کنم اگر کشوری اروپایی، جایی مثل شهر سوخته یا کوه خواجه داشت حتماً بخش بزرگی از بودجه سالانه‌اش را روی درآمد آن می‌پست. اصلاً نمی‌شود از گردشگری شاهنامه پول درآورد؟ منفعت این همه ثروت تاریخی برای امروز مردم چیست؟ فقر از سر و روی مردم می‌بارد و همچنان کسی حاضر نیست لب به

صورت تمایل به حل دو شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

یک جدول با دو شرح

- ۱- مشکل - کتابی از علی اکبر دمخدا
- ۲- شهرستان آذربایجان شرقی - کتابه از
- ۳- صبر زرد طب سنتی
- ۴- خودروی ایرانی- ارث برنده - درآمد‌ها و منافع
- ۵- روز تعطیل هفته - شمارش - ذرت پرشته
- ۶- هنوز انگلیسی - نوعی شیرینی - ساحل - نمایش
- ۷- متنوع
- ۸- کوچکز از آقیانوس - دریای ناآرام - تاجریری
- ۹- خروس مازنی - مجری برنامه ورزش و مردم -... دهل
- ۱۰- شنیدن از دور خوش است
- ۱۱- داد و ستد ارز- ماه ورزشی! - جمع مسأله
- ۱۲- پارچه‌ای نخ - ناخوشایندی ورزشی - رتبه و پایه
- ۱۳- شیوه - اکنون - کلیسای اصفهان
- ۱۴- ضمیر متصل دوم شخص مفرد - شناس - شیرینی محلی تبریز - از اساطیر مصر
- ۱۵- گروه، فوج - گرداگرد لب و دهان - جمع ورق
- ۱۶- با عقیده واحد - خوراک کفش - بی‌آبرو، بدنام
- ۱۷- بیسکویت سبک و ترد - بانشاط - قطار
- ۱۸- لوازم التحریر - بوق

عمودی:
۱- مال و اموال - سازمان ورزشی
۲- درجه عالی مرگ - جعبه جنازه - از الفبای انگلیسی
۳- چرم براق - خسته و رنجور - پرچم
۴- فاصله بین دو نمایش - اسیری و گرفتاری
۵- برکت برنج - خطاب غیرمؤدبانه - صلح
۶- بعد از یک - نظر - هرگز به دل راه ندهید! - سرگشته
۷- فرمانبرداری - بندر «بلغارستان» - کشت وزع
۸- از درختان - دندان‌شوی - در آرزوی فرزند
۹- عدد کسری - از غذاهای معروف ایرانی - دستگاہ پوشگر
۱۰- بلسی در مکالمه - به منظور - تله ماهی‌گیری - آب‌پند
۱۱- درمان - کلمه سوآلی - دزدی اینترنتی
۱۲- شهرگی در اسلامشهر - بالابرفقی
۱۳- جایز و میاج - افشرده آلو - رهایی
۱۴- برزن - صورت - خاریشت
۱۵- دختر خنم رنگی - قصیده‌سرای ایرانی

افقی:
۱- استانی درارمنستان - شهر تاریخی
۲- یگانه - چند استاد - پرتاب گلوله
۳- پوشش - چاشنی صبحانه - آشکار
۴- شهرستان کرمانشاه - بزرگ - امر واضح و ایمان باطنی
۵- عدد منفی - جنگجو - پوشاک سر - پایه
۶- پوشاک مشابه پلیور - تبدیل کننده - دیوار محکم
۷- روش - نام‌خترانه روسی - فیلم پرزد خورد
۸- دستیافتنی پشمی - جوی آب - آزادی از اتهام و ثابت شدن بی‌گناهی

حل جدول ویژه شماره ۸۰۸۲

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را روی در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

آسان								
	۱	۷						
۵	۷							
		۸	۳					
	۳	۹		۸				
			۵		۱			
		۸	۱	۳				
		۶		۵	۹			
			۴					

سخت								

حل جدول سودوکو شماره ۴۱۱۴

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را روی در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

متوسط								
		۲		۹				
		۸		۴				
			۳	۹		۸		
				۵				
			۱	۴		۷		
				۲				

خیلی سخت								

حل جدول سودوکو شماره ۴۱۱۴